Mål T-57/91

National Association of Licensed Opencast Operators
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

"Fördraget om upprättandet av Europeiska kol-och stålgemenskapen — Konkurrens — Nationellt företag som innehar koltillgångar och som har lagstadgat monopol på att tilldela utvinningslicenser — Ersättning från licensinnehavaren i form av betalning av en avgift eller leverans av kol till licensgivaren — Uttagna avgifters storlek — Pris på levererat kol — Förenlighet med bestämmelserna i EKSG-fördraget"

Förstainstansrättens dom (tredje avdelningen i utökad sammansättning) av den 24 september 1996 ..... II - 1023

Sammanfattning av domen

1. *Talan om ogiltigförklaring — Gemenskapsdomstolarnas behörighet — Föreläggande riktat till en institution — Otillåtet*

   (EKSG-fördraget, artikel 33)

2. *Talan om ogiltigförklaring — Kontroll av bedömningen av den situation som följer av ekonomiska sakförhållanden och omständigheter — Talan om uppenbart åsidosättande av fördraget — Nödvändighet att stödja talan på bevis — Utövandet av kontroll — Villkor och tidsgränser*

   (EKSG-fördraget, artikel 33)

3. *EKSG — Bestämmelser om konkurrensbegränsande samverkan och missbruk av dominerande ställning — Utvinningslicenser för obearbetat kol — Avgift som fastställts av en producent — Möjlighet till granskning endast utifrån bestämmelserna beträffande missbruk av dominerande ställning och inte utifrån bestämmelserna om konkurrensbegränsande samverkan — Otillämplighet av bestämmelserna om beteende i fråga om prissättning*

   (EKSG-fördraget, artiklarna 4 d, 60, 65 och 66.7)

4. *Konkurrens — Administrativt förfarande — Klagandes rättigheter — Rätt att formellt höras före kommissionens avslag av klagomålet — Saknas*

5. *Institutionernas rättsakter — Motivering — Skyldighet — Räckvidd — Beslut om tillämpning av konkurrensbestämmelserna inom ramen för Kol-och stålfördraget*

6. *Talan om ogiltigförklaring — Grunder — Maktmissbruk — Begrepp*

1. Det ankommer inte på gemenskapsdomstolarna att inom ramen för den lagenlighetsprövning som dessa utför vare sig sätta sig i gemenskapsinstitutionernas ställe eller att förelägga dessa att vidta åtgärder. Dessutom åligger det endast den berörda institutionen att vidta åtgärder för att genomföra den dom som har meddelats i ett mål om ogiltigförklaring.

2. Artikel 33 första stycket första delen av andra meningen i EKSG-fördraget utgör en begränsning av den kontroll som domstolarna kan utöva på de val av ekonomisk politik som kommissionen vidtar, medan denna begränsning undanröjs genom den andra delen av andra meningen om sökanden hävdar att maktmissbruk eller ett uppenbart åsidosättande av fördragets bestämmelser har skett.

   För att gemenskapsdomstolarna skall kunna undersöka den situation som följer av ekonomiska sakförhållanden och omständigheter som det omtvistade beslutet avser skall, och är det tillräckligt att, påståendet om ett uppenbart åsidosättande av fördragets bestämmelser åtföljs av relevanta indicier. Mer långtgående krav skulle föranleda en sammanblandning av förutsättningarna för sakprövning med bevisningen avseende själva saken, medan en generösare tillämpning, enligt vilken det vore tillräckligt att åberopa grunden för att gemenskapernas domstolar skulle inleda en prövning av den ekonomiska bedömningen, skulle reducera denna grund till en ren formalitet.

   Vid denna kontroll skall gemenskapsdomstolarna därtill begränsa sig till att pröva om det omtvistade beslutet är uppenbart ogrundat med hänsyn till de villkor som fastställs i fördraget och till en allmän bedömning av den ekonomiska situationen. Med begreppet uppenbart förstås att det skett ett åsidosättande av rättsliga bestämmelser av sådan svårighetsgrad att åsidosättandet förefaller att

följa av en uppenbar felbedömning, enligt fördragets bestämmelser, av den situation som föranlett det omtvistade beslutet.

3. Liksom kommissionen har rätt att inom ramen för EG-fördraget driva ett förfarande om fördragsbrott med stöd av artikel 85 eller artikel 86 i fråga om ett avtal genom vilket avtalsparterna till ett företag i dominerande ställning åläggs skyldigheter som utgör missbruk av dominerande ställning men som även kan omfattas av artikel 85, särskilt dess tredje punkt, har den även möjlighet att inom ramen för EKSG-fördraget utifrån enbart artikel 66.7 pröva storleken på en avgift som har fastställts av en producent som har ensamrätt på behandling och utvinning av kol för beviljandet av utvinningslicenser, utan att uttala sig om lagenligheten av en sådan avgift utifrån artikel 65 i nämnda fördrag.

Eftersom därtill artikel 66.7 i EKSG-fördraget utgör en genomförandebestämmelse till artikel 4 d i detta fördrag, som endast skall tillämpas självständigt i avsaknad av mer precisa bestämmelser, skall ett beslut att avslå ett klagomål, som enligt en granskning av avgiften uttryckligen endast är grundat på den förstnämnda artikeln, anses vara en samtidig tillämpning av dessa båda artiklar. Då sådana bestämmelser återgivits och fastställts i andra artiklar i fördraget skall de bestämmelser som har anknytning till samma bestämmelse beaktas i sin helhet och tillämpas samtidigt.

I vart fall har prövningen av avgiftens storlek inte sin grund i artikel 60 i EKSG-fördraget. Denna bestämmelse är, eftersom den endast avser illojalt och diskriminerande beteende i fråga om priset på varan, inte tillämplig på utvinningslicenser för kol som tilldelas av producenten. Denne producent kan således beträffande tilldelningen av utvinningslicenser inte anses vara försäljare av produkter.

4. Ett förfarande som vidtagits av kommissionen i syfte att uppnå att företagen följer konkurrensreglerna utgör inte ett kontradiktoriskt förfarande mellan ett klagande företag och det företag som förfarandet avser. Av detta följer att de två berörda företagen inte har samma processrättsliga ställning och att klaganden inte kan göra anspråk på samma rättigheter att agera som det andra företaget har, och som innebär att detta företag har rätt att meddela sin ståndpunkt avseende den anmärkning som kan komma att fastställas till dess nackdel, liksom avseende de handlingar som ligger till grund för anmärkningarna.

Av detta följer att ett klagande företag inte har rätt att kräva att ett formellt förhör hålls innan kommissionen avslår dess klagomål.

5. Motiveringen i ett beslut som går någon emot måste dels göra det möjligt för den som beslutet riktar sig till att få kännedom om grunderna för det fattade beslutet så att denne — i förekommande fall — kan göra gällande sina rättigheter och avgöra huruvida beslutet är välgrundat eller inte, dels göra det möjligt för gemenskapernas domstolar att överpröva beslutet.

Kommissionen är emellertid inte tvungen att i skälen för de beslut som den fattat för att säkerställa efterlevnaden av konkurrensreglerna ta ställning i alla de faktiska eller rättsliga frågor som tagits upp av klagande till stöd för deras begäran om fastställelse av att bestämmelserna har överträtts. Det är tillräckligt att kommissionen redovisar de faktiska omständigheter och rättsliga bedömningar som har en grundläggande betydelse för beslutets systematik.

Slutligen skall motiveringsskyldigheten bedömas mot bakgrund av omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat den ifrågavarande rättsaktens innebörd, de åberopade skälens karaktär och det sammanhang i vilket den antagits.

6. En rättsakt är ett uttryck för maktmissbruk endast om den på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter anses ha antagits i det enda, eller i vart fall det avgörande, syftet att uppnå andra mål än dem som angivits eller att kringgå ett förfarande som är särskilt avsett för att hantera omständigheterna i det aktuella fallet.